

плані є обмежені можливості бухгалтерського балансу, як основної форми фінансової звітності, для оцінки зобов'язань підприємства. Облік зобов'язань регламентований законодавчо-нормативними актами, однак при їх аналізі та розрахунку відповідних фінансових показників виникають проблеми з використанням даних другого розділу пасиву «Забезпечення наступних витрат і платежів» і п'ятого – «Доходи майбутніх періодів», тому що вони можуть містити як довгострокові, так і короткострокові зобов'язання.

В наукових публікаціях і типових методиках досить часто пропонується під час аналізу зобов'язань до їхнього складу включати лише поточні та довгострокові зобов'язання, тобто при розрахунку фінансових показників не враховуються забезпечення, непередбачені зобов'язання і доходи майбутніх періодів. Здебільшого, це зумовлено такими обставинами: щодо непередбачених зобов'язань, то вони відображаються на позабалансових рахунках, тому для аналізу виникає необхідність збору додаткових даних; щодо забезпечень, то їх сума або термін погашення є невизначеними, а розмір забезпечення залежить від обраного методу оцінки; щодо цільового фінансування, то П(С)БО 11 його не регламентує, а облік ведеться на рахунках четвертого класу, де й власний капітал; щодо доходів майбутніх періодів, то вони не повністю відповідають критеріям визнання зобов'язань, оскільки підприємство отримає свій дохід в майбутньому.

Звідси можна зробити висновок, що законодавчо-нормативна база обліку зобов'язань зумовлює невизначеність складу зобов'язань, а це веде до значних відхилень у значеннях фінансових показників, розрахованих за різними методиками фінансового аналізу.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 – «Баланс»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.03.1999 № 87.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 – «Зобов'язання»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20.

Шевчук Ю.В.,
студ. гр. ЕП–10-1,
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського.
Науковий керівник – Квятковська Л.А.,
к.е.н., доцент кафедри економіки

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

На сучасному етапі гостро постає питання подальшого функціонування вітчизняних підприємств в умовах економічної кризи. Найважливішою передумовою ефективної діяльності і стабільного економічного розвитку є систематичне надходження коштів, без яких неможливе їх існування.

У сучасних умовах виробники повинні знати проблеми та потенційні ризики збуту продукції, що ними випускається. Дослідження показують, що основною причиною комерційних невдач є неправильна оцінка цих показників.

Конкурентоспроможність підприємства - це його здатність до ефективної діяльності. Вона включає сукупність споживчих властивостей виробу, що характеризують його відмінність від виробу конкурента.

М. Єрмоленко [2, с. 345] визначає, що конкурентоспроможність - це можливість

успішного продажу в певний момент часу. Ця можливість залежить від ціни, умов платежу, строків й умов постачання.

Таким чином, конкурентоспроможний товар є базою діяльності підприємства, оскільки він забезпечує відтворювальний процес і через нього здійснюється зв'язок підприємств один з одним та споживачами.

Проблеми забезпечення конкурентоспроможності національної економіки на сучасному етапі набуває широкого теоретичного та практичного значення.

В умовах жорстокої конкуренції та ситуації, що склалась в Україні, підприємства повинні зосереджувати свою увагу на внутрішньому стані справ, а також розробляти довгострокову стратегію поведінки, що дасть змогу встигати за змінами, які відбуваються зовні.

Конкурентоспроможність підприємства не є незмінною величиною, і значною мірою залежить саме від інновацій.

Інновація - це нова категорія, яка з'явилась в економічному розвитку нашої країни на етапі формування ринкових відносин.

За ступенем впливу на конкурентоспроможність підприємства важливим є поділ інновацій на два типи: базові інновації та інновації ситуативно-похідного типу.

Перший тип інновацій пов'язаний з фундаментальними проривами в науково-технічній сфері. Здійснення таких інновацій здатне змінити параметри конкурентної боротьби, істотно покращуючи якість виробничого процесу у сферах діяльності технологічних лідерів або навіть монополістів.

Другий тип інновацій не має такого кардинального впливу на конкурентоспроможність, як базові інновації. Ситуативно-похідні інновації, хоч і підвищують ефективність господарювання, але вирішують локальні завдання у ринковій діяльності підприємства. Саме вони є типовими для більшості інноваційно-активних підприємств.

Їх можна вважати одним з етапів відновлення економіки, оскільки вони потребують використання комплексу науково-технічних і промислових факторів, що визначають ринкове середовище.

Важливою складовою нових технологій є зростання продуктивності праці та якості продукції.

На сьогодні економіка нашої держави потребує нових підходів і моделей інноваційного розвитку. Держава повинна в цьому плані брати активну участь.

Зарубіжний досвід показує, що в західноєвропейських державах прийняті програми стимулювання інноваційної діяльності, які передбачають фінансування інноваційно-активних фірм і надання податкових пільг на інновації.

Аналіз інноваційної діяльності свідчить про те, що основними причинами низької інноваційної активності є відсутність довгострокових мотивацій організації високопродуктивної інноваційної діяльності [3, с. 80].

Інноваційні процеси повинні містити такі характеристики:

- 1) технічні (нові вироби, технології, засоби виробництва);
- 2) економічні (фінансування, оцінювання результатів);
- 3) соціальні (формування персоналу, система його стимулювання);
- 4) юридичні (законодавча база)
- 5) організаційні.

Інноваційна діяльність є ризиковою порівняно з іншими видами діяльності. Тому держава повинна підтримувати ті інновації, які поліпшують ресурсну базу економіки.

Стан інноваційної діяльності в економіці України протягом останніх років більшістю науковців визначається як кризовий і такий, що не відповідає сучасній стратегії розвитку країни. Він має сталу тенденцію до зниження. Це підтверджується

щорічним зменшенням кількості та питомої ваги підприємств, що впроваджували інновації в усіх галузях промисловості [4, с. 6].

Аналіз рівня інноваційної активності за галузями показує, що тільки деякі з них мають питому вагу підприємств, які впровадили інновації, вищу за середню по промисловості. Це коксохімічна і нафтопереробна, легка промисловість, металургія та машинобудування, хімічна та нафтохімічна. У більшості ж галузей значення цього показника невисоке, а найнижче – у виробництві та розподілі електроенергії, газу та води, целюлозно-паперовій промисловості, видавничій справі, добувній промисловості. Це зумовлює насамперед високий ступінь зносу основного капіталу у виробництві електроенергії, газу та води [1, с.10].

Ефективність інноваційного проекту характеризується системою економічних показників, що відбивають співвідношення пов'язаних з проектом витрат і результатів, які дають можливість судити про економічну привабливість проекту для його учасників. До них відносять: норму прибутку; період окупності; чистий приведений дохід; індекс рентабельності (прибутковості); внутрішню норму дохідності.

Узагальнюючи проведений аналіз, можна зазначити, що інноваційна діяльність підприємств відіграє провідну роль у становленні економіки нашої країни.

Для її стимулювання Україна, спираючись на іноземний досвід, повинна впроваджувати прогресивні форми й методи винахідницької діяльності підприємств, удосконалити законодавчо-нормативну базу, розробки ефективного механізму інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності та ін.

На сьогодні ця тема є досить актуальною і тому держава повинна вплинути на вирішення цієї проблеми. Лише в цьому випадку в нашій країні пануватиме фінансове благополуччя.

Література:

1. Гуменюк О.І. Кластери як організаційна структура інвестиційно-інноваційної моделі розвитку промисловості // *Актуальні проблеми економіки*. – 2007. – № 2. – С. 9-19.
2. Єрмоленко М. *Маркетинг для магістрів : навч. посібник* / М. Єрмоленко. - К. : Національна академія управління, 2007. -544 с.
3. Захарін С. *Інноваційна діяльність промислових підприємств* / С. Захарін // *Економіка і прогнозування*. - 2006. -№ 3. - С. 74 - 82.
4. *Курс на інноваційну модель економіки* // *Урядовий кур'єр*. – 2004. – 11 березня. – С. 4 – 8.

Янушкевич І. В.,
студ. гр. ЕОАм-12,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник – Воськало В. І.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу

ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ СУБ'ЄКТАМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Функціонування будь-якого суб'єкта господарювання нерозривно пов'язане із трудовими відносинами. Оплата праці найманих працівників на даний час є важливим та складним питанням для підприємств, оскільки виплата винагород за трудову діяльність супроводжується обов'язковим податковим навантаженням.